

2021/0227(BUD)

30.9.2021

ARVAMUS

Esitaja: põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

Saaja: eelarvekomisjon

Euroopa Liidu 2022. aasta üldeelarve projekti kohta – kõik jaod
(2021/0227(BUD))

Arvamuse koostaja: Pina Picierno

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon palub vastutaval eelarvekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tuletab meelde, et ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) üleminekueeskirjade kohaselt jätkatakse Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) meetmeid 2022. aastal 2014.–2020. aasta eeskirjade kohaselt kuni reformitud ÜPP rakendamiseni 2023. aastal; rõhutab ÜPP üleminekumeetmete olulisust, kuna need täidavad tühimiku kuni uue õigusliku aluse kehtestamiseni ning aitavad ühtlasi kaasa Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisele, tagavad sujuva ja harmoonilise ülemineku uutele sätetele, annavad põllumajandussektorile õiguskindluse ning kaitsevad rahastamise õigusraamistikku ja Euroopa põllumajandusettevõtete majanduslikku stabiilsust; juhib tähelepanu vajadusele viia 2014.–2020. aasta programmid järk-järgult edukalt lõpule koos täitmata kulukohustuste lõppmaksetega; tunneb heameelt selle üle, et 2022. aastal suurendatakse EAFRD-i vahendeid taasterahastust „Next Generation EU“ (NGEU) 5,7 miljardi euro võrra; tuletab meelde, et NGEU vahendeid saab kasutada sihtotstarbelise välistuluna, mille suhtes iga-aastast eelarvemenetlust ei kohaldata; rõhutab, et NGEU toetus kohalikele osalejatele ei ole oluline mitte ainult põllumajandustootjate ja maapiirkondade taastumiseks pandeemia mõjust, vaid see on otsustava tähtsusega ka liidu suurte keskkonnaeesmärkide saavutamiseks, põllumajandussüsteemi vastupanuvõime jaoks uute strateegiliste eesmärkide saavutamisel seoses bioloogilise mitmekesisuse ja strateegiaga „Talust taldrikule“ ning maapiirkondade arengu pikaajalise visiooni eesmärkide saavutamisel selle rakendamise esimeses etapis; rõhutab seetõttu, et vaja on tugevat EAFRD-d ja NGEU vahendite kiiret kasutuselevõttu 2022. aastal, võttes arvesse liidu kohustusi seoses kõnealuse uue taasterahastuga;
2. juhib tähelepanu sellele, et reformitud ja ajakohastatud ÜPP toetab üleminekut täielikult kestlikule põllumajandussektorile ja dünaamiliste maapiirkondade arengut kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe ambitsioonikate eesmärkidega ja sellega seotud strateegiatega, nimelt strateegiaga „Talust taldrikule“ ja elurikkuse strateegiatega;
3. tunneb heameelt taastefondide üle, mis eraldatakse põllumajandusliku toidutööstuse ettevõtjate toetamiseks nende püüdlustes kohaneda kliimamuutustega ning pakkuda Euroopa tarbijatele kestlikke ja kohalikke tooteid; rõhutab, et erilist tähelepanu tuleb pöörata kvaliteetsetele põllumajanduslikele toiduainetele, mida COVID-19 kriis on kõige rohkem mõjutanud;
4. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles keskenduma 2022. aastal projektidele, millega kaitstakse põllumajandussektori olemasolevaid töökohti ja luuakse kvaliteetseid töökohti, mille puhul on tagatud töötaja õigused ning töötasu ja töötingimused, mis on stabiilsed ja reguleeritud, et võidelda tõhusalt ja otsustavalt maapiirkondades esineva vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu;
5. võtab teadmiseks põllumajanduse kulukohustuste assigneeringud summas 54 117 miljonit eurot ja maksete assigneeringud summas 55 859 miljonit eurot; võtab teadmiseks nõukogu volitused ja asjaolu, et komisjoni eelarveprojekti ei ole tehtud lisakärpeid; nõuab siiski eelarve suurendamist, võttes arvesse suurt hulka probleeme,

millega põllumajandus- ja toidutootmissektor on 2021. aastal silmitsi seisnud ja millega tuleb 2022. aastal veel tegeleda; väljendab heameelt asjaolu üle, et rubriigist 3 – loodusvarad ja keskkond – tuleb eraldada ligikaudu pool kõigist eelarvevahenditest, mis on aastatel 2021–2027 ette nähtud kliimamuutuste vastu võitlemiseks; rõhutab, et selle rubriigi assigneeringud on ette nähtud investeringuteks kestlikku põllumajandus- ja merendussektorisse, et tagada ohutu ja kvaliteetne toit, milleks võetakse vastu ajakohastatud põllumajandus- ja merenduspoliitika eesmärgid; rõhutab, et EAGFi ja EAFRDil tuleb anda 2021.–2027. aasta eelarves suur panus mitmesugustesse arengueesmärkidesse, muu hulgas kliimaküsimuste peavoolustamise ja elurikkuse kaitse valdkonnas; rõhutab, et esialgsete hinnangute kohaselt moodustab EAGFi ja EAFRD-i panus kliimaküsimuste peavoolustamisse üle 20 % liidu eesmärgist, elurikkuse peavoolustamisel aitab see aga saavutada üle 60 % liidu eesmärgist ning eeldatavasti tasakaalustab seega programme, mis nende eesmärkide täitmisele kaasa ei aita; rõhutab siiski, et neid hinnanguid tuleb kinnitada kulude täpse jälgimisega; tuletab meelde liidu kohustust jälgida elurikkusega seoses tehtavaid kulutusi, et täita endale bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni alusel võetud andmete esitamise kohustusi; rõhutab, et nii kliimaga seotud kulutuste kui ka elurikkusega seotud kulutuste jaoks tuleb võtta kiiresti kasutusele läbipaistev, terviklik ja otstarbekas jälgimismetoodika ning seda tuleks mitmeaastase finantsraamistiku muutmise käigus vajaduse korral kohandada; rõhutab, et kui 2022. aastal ei tehta piisavaid kulutusi kliimale ja elurikkusele ning ei toimu usaldusväärset jälgimist, kaasneb oht, et nende eesmärkide saavutamine on takistatud kogu praeguse mitmeaastase finantsraamistiku jooksul;

6. tunneb heameelt uue programmi „Digitaalne Euroopa“ loomise üle, mille eesmärk on ületada praegune digiinvesteeringute puudujääk; rõhutab, et programm „Digitaalne Euroopa“ suurendab ELi olulist digisuutlikkust ning keskendub selleks niisugustele põhivaldkondadele nagu tehisintellekt, küberturvalisus, tipptasemel andmetöötlus, taristu, juhtimine ja andmetöötlus ning nende koostalitlusvõime, arendamine ja optimaalne kasutamine elutähtsates sektorites, sealhulgas põllumajanduses ja keskkonnas;
7. seab kahtluse alla praeguse kriisireservi kulude-tulude analüüsi, arvestades, et reserv on jäänud kasutamata, kuigi COVID-19 pandeemia ajal on esitatud mitmeid toetusetaotlusi; kordab oma üleskutset kasutada seda reservi võimaliku uue turuhäire või valdkondliku kriisi korral, mis on seotud endiselt kestva COVID-19 pandeemiaga; väljendab heameelt selle üle, et ÜPP reformi raames jõuti kriisireservi parandamises poliitilisele kokkuleppele, kuid peab kahetsusväärseks, et see ei hõlma Euroopa Parlamendi toetatud ulatuslikumaid ettepanekuid;
8. tuletab meelde, et COVID-19 pandeemia taustal on eriti selgelt välja tulnud, et ÜPP-l, mis tagab ohutu, kvaliteetse, toitva ja mitmekesise toidu taskukohase hinnaga, on strateegiline roll toidukriisi vältimisel; väljendab heameelt selle üle, et põllumajandusvaldkonna turusekkumiste nõudlus ja nende jaoks ette nähtud assigneeringud on 2022. aasta eelarves võrreldes 2021. aasta eelarvega mõnevõrra suurenenud; rõhutab, et teatavaid põllumajandussektorite toetuseks võetud COVID-19 kriisimeetmeid tuleb 2022. aastal jätkata ja näha neile ette lisavahendeid, et leevendada COVID-19 pandeemia mõju ja anda järjest uut hoogu maakogukondadele, mis tagaks toiduga kindlustatuse keskpikas ja pikas perspektiivis; palub komisjonil rakendada eelarveaastal 2022 erakorralisi meetmeid, et aidata põllumajandustootjatel üle saada

COVID-19 kriisist, mis on andnud tugeva löögi mõningatele põllumajandussektoritele, sealhulgas lille-, veini-, juustu- ja mõningatele lihatootjatele, ning teha seda kooskõlas strateegia „Talust taldrikule“ pikaajaliste tervise- ja keskkonnanäesmärkidega; on arvamisel, et liit peaks selleks eraldama pärast sihtotstarbelisi tulusid alles jääva 340 miljoni euro suuruse varu;

9. tuletab meelde, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 174 on sätestatud maapiirkondade eeliskohtlemine; märgib siiski, et maapiirkonnad on ühtekuuluvuspoliitika ja Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) vahendite jaotamisel alahinnatud; kutsub seetõttu komisjoni üles pöörama ERFi ja ühtekuuluvuspoliitika raames maapiirkondade rahastamisele suuremat tähelepanu;
10. ergutab liikmesriike vastavalt muudetud määrusele (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse otsetoetuste eeskirjad, suunama oma riiklike ülemmäärade raames makstavad otsetoetused väikepõllumajandustootjate vabatahtlikusse kavasse;
11. kinnitab veel kord liidu koolipuuvilja-, -köögivilja ja -piima kava olulisust, et aidata lastel tervislikult toituda; ei saa seetõttu nõustuda komisjoni ettepanekuga vähendada koolikava toetust peaaegu 10 % võrra, eriti arvestades COVID-19 pandeemia erinevat, kuid sageli kahjulikku mõju laste ja noorte toiduga kindlustatusele, nende toitumisharjumustele ja rahalistele vahenditele; kutsub liikmesriike üles oma eraldi täielikult ära kasutama ja seadma prioriteediks kestliku, kohaliku ja kvaliteetse tootmise;
12. rõhutab vajadust eraldada olulise osa programmi „Euroopa horisont“ vahenditest põllumajandus- ja toidutootmissektorile, et toetada toidu, põllumajanduse, biomajanduse ja maaelu arengu valdkonnas teadusuuringuid ja innovatsiooni, mis parandaks põllumajanduse tootlikkust ja vastaks Euroopa rohelise kokkuleppe sihtidele; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks tulemuste jõudmise põllumajandusettevõtete tasandini; kutsub komisjoni üles rakendama programmis „Euroopa horisont“ mitme osalejaga lähenemisviisi tõhusal ja praktilisel viisil, nii et põllumajandustootjad võiksid neis programmides täita asjakohast rolli ja nad võiksid olla kaasatud kavandamis-, rakendamis- ja levitamistsesside kogu projekti kestel; tuletab meelde, kui oluline on pakkuda põllumajandustootjatele nõuetekohaseid ja kättesaadavaid nõustamisteenuseid, mille toel saaks võtta kasutusele tippasemel tehnoloogiad ja tavad, sealhulgas viljelus- ja aretusmeetodid, ning parandada sektori konkurentsivõimet ja kestlikkust; rõhutab vajadust jätkata programmi „Euroopa horisont“ rahastamisele juurdepääsu küsimuses püüdlusi geograafilise tasakaalu saavutamiseks kõigi liikmesriikide vahel;
13. toetab veinisektori erakorraliste meetmete pikendamist pärast 15. oktoobrit 2021, et aidata põllumajandustootjatel COVID-19 kriisist üle saada, võttes arvesse turuolukorra halvenemist püsivate liikumispiirangute tõttu; juhib tähelepanu kriisi majanduslikele tagajärgedele, mis ähvardavad tarbimissuundumusi oluliselt muuta; rõhutab asjaolu, et Airbusi ja Boeingi vaidlus süvendas pooleteise aasta jooksul veinisektorile osaks saanud majanduslikku kahju;
14. peab kahetsusväärseks kontrollikoja arvamuse nr 10/2021 järeldust, et komisjonil ei ole veel paigas täielikult tõhusat raamistikku soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise toetamiseks liidu eelarves; rõhutab soolise analüüsi ning soopõhise seire ja hindamise

tähtsust põllumajandussektoris, et kohandada ebavõrdsust; kutsub komisjoni üles töötama välja konkreetsed meetmed uue 2020.–2025. aasta soolise võrdõiguslikkuse strateegia rakendamiseks põllumajandussektoris;

15. haavatavatel põllumajandussektoritel on oluline roll nii majanduslikus, sotsiaalses kui ka keskkonnavalas mõttes; on seisukohal, et vabatahtlik tootmiskohustusega seotud toetus nendele sektoritele tuleks säilitada samal tasemel; on seetõttu vastu 2022. aasta eelarve projektis kavandatud assigneeringute 13 miljoni euro suurusele vähendamisele;
16. rõhutab, et tulevane toidualane sõltumatus oleneb paljuski põlvkondade vahetusest põllumajandussektoris; kutsub liikmesriike üles tugevdama 2022. aastal noorte põllumajandustootjate toetamise meetmeid, kuna uute põllumajandustootjate pealekasv ei ole piisav ja see on praegu Euroopa põllumajanduse üks suurimaid probleeme; kutsub nõukogu ja komisjoni üles jätkama 2022. aasta üldeelarves noortele põllumajandustootjatele antava toetuse vähemalt samale tasemele; rõhutab vajadust toetada maa kättesaadavust ja põllumajandusettevõtete üleandmist, mis on noorte ja uute põllumajandustootjate sektorisse sisenemise peamine eeltingimus; lükkab seetõttu tagasi eelarveprojektis kavandatu, mille kohaselt noorte põllumajandustootjate toetuseks ette nähtud assigneeringuid vähendatakse 5 miljoni euro võrra;
17. rõhutab, et pidades silmas põllumajandustoodetega kauplemise järkjärgulist liberaliseerimist ning asjaolu, et meie kaubanduspartneritel on erinevad tootmisstandardid, keskkonnatavad ja loomade heaolu alased õigusnormid, on hädavajalik tugevdada piirikontrolli; kutsub komisjoni üles jälgima olemasolevaid kaubanduslepinguid riikidega, kus on tõsiseid kahtlusi liidu õigusnormide järgimise osas ja kelle kohta on esitatud kaebusi Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF).

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	30.9.2021
Lõpphääletuse tulemus	+: 37 -: 0 0: 8
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Colm Markey, Alin Mituța, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Maxette Pirbakas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropè, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Claude Gruffat, Tilly Metz, Irène Tolleret

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

37	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Gilles Lebreton, Maxette Pirbakas
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Alin Mituța, Ulrike Müller, Irène Tolleret
S&D	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno
The Left	Luke Ming Flanagan, Eugenia Rodríguez Palop

0	-

8	0
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Ivan David
Verts/ALE	Benoît Biteau, Claude Gruffat, Tilly Metz, Bronis Ropè, Sarah Wiener

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu